

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
77 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2017

ковбас, гусячого м'яса та печінки, вирощуванням фруктів і картоплі; проводить дистрибуцію; має власний автопарк. З метою зменшення залежності від постачальників і коливань цін на сировину компанія виробляє аграрні культури для забезпечення власних комбікормових заводів, виробляє корми для птахофабрик.

Група компаній «ТЕРРА ФУД» – великий вертикально інтегрований холдинг в Україні. Компанія розвиває шість бізнес-напрямків в трьох галузях (молочна, м'ясна, агро). Є виробничі потужності в Україні та Росії. Основний напрямок діяльності Групи – виробництво молочної продукції.

Для хлібопекарської галузі найбільш поширеним є створення об'єднань на основі горизонтальної інтеграції (ЗАТ «Концерн «Хлібпром», ЗАТ «ХК Хлібні інвестиції»), в той же час спостерігаються спроби виробників побудувати ефективні вертикальні структури [4].

Література

1. Шершньова З.Є., Оборська С.В. Стратегічне управління: Навч. посібник /Київський національний економічний ун-т. – К., – 1999. – 384с.
2. Державна служба статистики <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Мостенская Т.Л., Скопенко Н.С. Особенности развития интеграционных процессов в пищевой промышленности Украины. – Российский Академический Журнал. – 2012. – №4, Т. 22.
4. Гамма Т.Н. Развитие интеграционных процессов предприятий пищевой промышленности Украины. – БІЗНЕС ІНФОРМ. – 2014. – № 4.

СУЧАСНІ НАПРЯМИ ТА ІНСТРУМЕНТИ АНТИКРИЗОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

**Корсікова Н.М., канд. екон. наук, доцент
Одеська національна академія харчових технологій**

На думку багатьох учених, спеціалістів-практиків успіх управління в умовах системної та майже перманентної кризи, залежить, перш за все, від своєчасного розпізнавання кризи та застосування дієвих методів її усунення. Тому, серед значної низки проблем, які змушені розв'язувати сучасні українські підприємства важливе місце посідає проблема формування дієвого механізму антикризового управління, яке б забезпечило підприємству не тільки можливість «виживання» в складних умовах кризи, але й стало основою для зміцнення та посилення його позицій.

Як правило, антикризовий менеджмент пов'язують тільки з періодами гострої (фінансової) та хронічної (економіко-правової форми) кризи. Але банкрутство є вже кінцевою точкою кризового стану, коли підприємство вже немає можливості розплатитися з кредиторською заборгованістю: підприємство або ліквідується, або відновлює платоспроможність за допомогою залучених ресурсів. Якщо підприємство має за мету не тільки «вижити» в жорстких умовах кризи, але й забезпечити поступове зростання фінансової стійкості та конкурентоспроможності, його основна увага повинна бути приділена тим заходам, які не дозволять підприємству перейти з передкризового періоду до стану кризи.

Результати багатьох досліджень, показали, що розгортання кризи є результатом спільної й водночас негативної дії двох видів факторів, частка впливу яких може бути різною (таблиця 1).

Таблиця 1 – Чинники формування кризи на підприємстві

Зовнішні чинники	Внутрішні чинники
– спад кон'юнктури в економіці в цілому	– низька якість менеджменту
– зменшення купівельної спроможності населення	– дефіцити в організаційній структурі
– значний рівень інфляції	– низький рівень кваліфікації персоналу
– нестабільність господарського та податкового законодавства	– недоліки у виробничій сфері
– нестабільність фінансових ринків	– прорахунки у галузі постачання
– посилення конкуренції в галузі	– низький рівень маркетингу та втрата ринків збуту продукції
– криза окремої галузі	– прорахунки в інвестиційній сфері
– сезонні коливання	– брак інновацій та раціоналізаторства
– посилення монополізму на ринку	– дефіцити у фінансуванні
– політична нестабільність у країні місцезнаходження підприємства або в країнах – постачальників сировини (споживачів продукції)	– відсутність або незадовільна робота служб контролінгу (планування, аналіз, інформаційне забезпечення, контроль
– конфлікти між засновниками (власниками)	

Звичайно всі перераховані вище фактори можуть лежати в основі кризи підприємства, але більший вплив на стан підприємства надають управлінські чинники.

Слід зазначити, що для підприємств харчової промисловості характерна практична (тимчасова) неплатоспроможність, яка викликана відсутністю або нестачею коштів для розрахунків з кредиторами на момент настання термінів платежів. В цьому випадку звичайному боржникові його дебітори винні більше, ніж винен він сам. І тому він не може погасити кредиторську заборгованість і вимушений допускати прострочення своїх платежів. Часто це економічне явище неспроможності називають ланцюговим банкрутством. Саме неефективність управління слід віднести до найбільш характерної проблеми, що перешкоджає подоланню вказаних явищ.

Професіоналізм управління не обмежується навичками повсякденного успішного управління. Він повинен виявлятися й в умовах підвищеного ризику, екстремальних ситуацій, кризи. Саме тому для ефективного розвитку підприємства, недопущення виникнення і розвитку кризових явищ, своєчасної ідентифікації симптомів кризи заходи антикризового менеджменту повинні стати на підприємстві не тимчасовими, ситуаційними, а постійними, носити превентивний характер.

Складові механізму антикризового управління необхідно розділити на два рівні (табл. 2).

Таблиця 2 – Складові елементи механізму антикризового управління

Елементи стратегічного рівня (по запобіганню кризи)	Елементи оперативного або тактичного рівня (по управлінню кризою)
Аналіз зовнішнього середовища	Комплексний аналіз і оцінка фінансово-економічного стану підприємства
Аналіз внутрішнього потенціалу	Тактична реструктуризація і реінжиніринг бізнесу

Аналіз конкурентних переваг	Визначення механізмів і методів здоровлення підприємства
Стратегічна реструктуризація бізнесу	Розробка механізмів і процедур виводу підприємства зі стану кризи
Діагностика причин виникнення ризикових ситуацій	

Отже, подолання кризового стану на підприємстві – це керований процес, який не може здійснюватись автоматично. Цей процес має носити системний характер, тобто розглядатися як комплекс заходів від попередньої діагностики кризи до методів щодо його усунення і подолання. Фактично антикризове управління повинно починатися з моменту вибору місії підприємства. Особлива увага при антикризовому управлінні повинна приділятися саме превентивним заходам, які в кінцевому рахунку і забезпечать підприємству зростання та фінансову стійкість у довгостроковій перспективі. Керівникам підприємств потрібно постійно пристосовувати свої цілі та процеси до нових задач, які висувають нові умови господарювання.

Література

1. Карачина Н.П., Філатова Л.С. Використання антикризових стратегій управління для підвищення ефективності діяльності вітчизняних підприємств молочної промисловості // Наковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.13, – С. 199-204.
2. Коваленко О.В. Антикризовий маркетинг: інноваційний аспект / О.В. Коваленко // Маркетинг. Менеджмент. Інновації : монографія / за ред. д.е.н., професора С.М. Ілляшенка. – Суми : ТОВ «Друкарський дім «Папірус», 2010. – С. 499-508.
3. Корсікова Н.М. Організаційно-економічний механізм управління інноваційним розвитком в сучасних умовах // Економіка харчової промисловості. – 2009. – № 3. – С. 8-10.
4. Корсікова Н.М., Шумська А.О. Реінжиніринг як інструмент антикризового управління підприємством // Прикладний менеджмент и инвестиции, – 2013. – № 3. – С. 215-219.
5. Перерва П.Г. Антикризові інструменти сталого розвитку підприємства: інноваційна, інвестиційна та маркетингова політика [Електронний ресурс] / П.Г. Перерва, А.В. Косенко, О.П. Косенко. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/vcpi/TPtEV/2012_25/statti/16Pererv.pdf.

ВЕРТИКАЛЬНО-ІНТЕГРОВАНА ВЗАЄМОДІЯ СУМІЖНИХ РИНКІВ ВИНОРОБНОЇ ГАЛУЗІ

Бондаренко С.А., к.е.н., докторант

**Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України
доцент кафедри менеджменту і логістики ОНАХТ**

Згідно теорії відтворювального циклу та методології секторного аналізу інтегрованих товарних ринків [1], структуру ринку виноробної галузі можна представити як сукупність чотирьох взаємопов'язаних секторів, відповідно стадіям утворення, подальшої трансформації та споживання якостей товару, а саме: сировинного, виробничого, інфраструктурного та споживчого (рис. 1).

ВИКОРИСТАННЯ СТРАТЕГІЇ ІНТЕГРАЦІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ Коренман Є.М., Дьяченко Ю.В.....	356
СУЧАСНІ НАПРЯМИ ТА ІНСТРУМЕНТИ АНТИКРИЗОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ Корсікова Н.М.....	358
ВЕРТИКАЛЬНО-ІНТЕГРОВАНА ВЗАЄМОДІЯ СУМІЖНИХ РИНКІВ ВИНОРОБНОЇ ГАЛУЗІ Бондаренко С.А.....	360
ІНФОРМАЦІЙНА ЛОГІСТИКА – ШЛЯХ ДО ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Дроздова В.А.....	362

СЕКЦІЯ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА»

ОРГАНІЗАЦІЯ ОЦІНКИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНУ Ткачук Т.І., Галаєва С.....	363
ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНІВ Павленко Г.М., Бондар К.С.....	365
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА У СФЕРІ ЗЕМЕЛЬНО-РИНКОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ Криницька О.О.....	365
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ РІВНІВ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ Редько Р.М.....	367

СЕКЦІЯ «МАРКЕТИНГ, ПІДПРИЄМИЦТВО І ТОРГІВЛЯ»

ПОШУКОВА ОПТИМІЗАЦІЯ, ЯК ЕЛЕМЕНТ ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГУ Кордзая Н.Р.....	370
СПРОЩЕНИЙ НАССР ДЛЯ ЗАКЛАДІВ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ Мардар М.Р., Устенко І.А.....	371
МАРКЕТИНГОВИЙ ПОДХОД К УПРАВЛЕННЮ ПРОДАЖАМИ Брайко М.Г., Голубьонкова Е.А.....	373
ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ ЗЕРНОВИХ БАТОНЧИКІВ, ЩО РЕАЛІЗУЮТЬСЯ У РОЗДРІБНИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ МЕРЕЖАХ М. ОДЕСА Кордзая Н.Р., Ковалів І.О.....	375
АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ «СТРАТЕГІЇ БЛАКИТНОГО ОКЕАНУ» У СФЕРІ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ Голубьонкова О.О.....	376
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕКЛАМНОЇ КАМПАНІЇ Лозовська Г.М.....	378

СЕКЦІЯ «СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ, ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА СПОРТ»

СВІТОГЛЯДНО-МЕТОДОЛОГІЧНА СПЕЦИФІКА ПОСТНЕКЛАСИЧНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ЗНАННЯ Лар'яновський І.С.....	380
УПОРЯДКУВАННЯ ПРАВОПИСУ ТА ГРАФІКИ У СВІТЛІ РОЗВИТКУ ЕТНІЧНОЇ КУЛЬТУРИ Віват Г.І., Машарова Я.В.....	381
ДЕРЖАВОТВОРЧА ЗНАЧИНА ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ Віват Г.І., Южакова О.І.....	382
ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ У ВИЩІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ Лупол А.В.....	384
ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ Фоміна Л.В., Скорбач Т.В., Кулікова І.І.....	385
ПОЛОЖЕННЯ ДЕРЖАВИ ІЗРАЇЛЬ ЗА ЧАСІВ ЦАРЯ СОЛОМОНА Польова С.Є, Польовий С.С.....	387
ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПСИХОФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ТУРИЗМ» Болтоматіс Д.В., Волкова Т.В.....	389
ВПЛИВ ФІТНЕС-ПРОГРАМ НА ФІЗИЧНУ ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ ТА ФІЗИЧНЕ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ Павлюк О.В., Гончарук В.В.....	390

Збірник тез доповідей 77 наукової конференції викладачів академії
18 – 21 квітня 2017 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 15 від 25.04.2017 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгоров
Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Волков В.Е., д.т.н., професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Павлов О.І., д.е.н., професор

Станкевич Г.М., д.т.н., професор

Савенко І.І., д.е.н., професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор